

สรุปสถานการณ์

การบาดเจ็บรุนแรงจากอุบัติเหตุขนส่งในช่วงเทศกาลสงกรานต์ ระหว่างวันที่ 9 – 18 เมษายน พ.ศ. 2547

ข้อมูลการเฝ้าระวังการบาดเจ็บจากโรงพยาบาลเครือข่าย จำนวน 22 แห่ง พบว่า

1. จำนวนผู้บาดเจ็บรุนแรง (ได้แก่ เสียชีวิต ณ ที่เกิดเหตุ, เสียชีวิตที่ รพ. และรับไว้รักษา) รวม 2,845 ราย
ลักษณะทั่วไป ร้อยละ 77 เป็นเพศชาย อายุเฉลี่ย 29 ปี เวลาเกิดเหตุบ่อยช่วง 15.00 – 20.00 น.
ประเภทพาหนะของผู้บาดเจ็บส่วนใหญ่เป็นรถจักรยานยนต์ (ร้อยละ 82)
2. จำนวนผู้เสียชีวิต รวม 112 ราย จำแนกเป็น ผู้ขับขี่ ร้อยละ 58
วันที่มีการเสียชีวิตสูงสุดได้แก่ วันที่ 13 เมษายน จำนวน 25 ราย (ร้อยละ 22.3) และ 12 เมษายน จำนวน 18 ราย (ร้อยละ 16.1)
3. อวัยวะที่บาดเจ็บ (จากจำนวนผู้ป่วยที่มีการวินิจฉัยประมาณร้อยละ 20)
  - บาดเจ็บที่ศีรษะในผู้บาดเจ็บทั้งหมด ร้อยละ 24
  - บาดเจ็บที่ศีรษะในผู้เสียชีวิต ร้อยละ 57
4. ปัจจัยเสี่ยง
  - 4.1. ผู้ขับขี่ดื่มแอลกอฮอล์ ร้อยละ 58.3
  - 4.2. ผู้ใช้มอเตอร์ไซค์(รวมขับขี่และโดยสาร)ไม่สวมหมวกนิรภัย ร้อยละ 84.8
  - 4.3. ผู้ขับขี่รถยนต์ไม่คาดเข็มขัดนิรภัย ร้อยละ 83.1
5. ผู้นำส่งผู้บาดเจ็บจากที่เกิดเหตุ (จำนวนทั้งหมด 1,040 ราย)
  - รถฉุกเฉินของโรงพยาบาล (EMS) ร้อยละ 8.6
  - มูลนิธิ ร้อยละ 26.8
  - ตำรวจ ร้อยละ 2.9
  - ญาติ หรือ ผู้เห็นเหตุการณ์ ร้อยละ 61.7
6. ไม่มีการปฐมพยาบาลที่จำเป็นขณะส่งต่อจากโรงพยาบาลอื่น (เป้าหมายไม่ควรเกิน ร้อยละ 5)
  - ไม่มีการเข้าเฝือกชั่วคราว ร้อยละ 10.7
  - ไม่มีการดูแลการหายใจ ร้อยละ 9.3
  - ไม่มีการให้สารน้ำทางหลอดเลือด ร้อยละ 3.6
  - ไม่มีการห้ามเลือด ร้อยละ 2.6

วิจารณ์และข้อคิดเห็นเพิ่มเติม

การบาดเจ็บจากอุบัติเหตุขนส่งยังเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นกับกลุ่มประชากรลักษณะเหมือนกับทุกปีที่ผ่านมา คือ เพศชายมากกว่าเพศหญิง กลุ่มวัยรุ่นถึงวัยผู้ใหญ่ตอนต้น และประมาณ 4 ใน 5 เป็นผู้ใช้รถจักรยานยนต์ นอกจากนี้ วันที่มีผู้บาดเจ็บและเสียชีวิตสูงสุดคือ วันที่ 13 เมษายน พ.ศ. 2547 โดยเวลาเกิดเหตุส่วนใหญ่เป็นช่วงบ่ายและค่ำ

การเปลี่ยนแปลงปัจจัยเสี่ยงเปรียบเทียบกับเทศกาลสงกรานต์ปีที่แล้ว พบว่า การสวมหมวกนิรภัยเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 7.4 เป็นร้อยละ 15.2 และการดื่มแอลกอฮอล์ของผู้ขับขี่พาหนะลดลงจากร้อยละ 62.3 เป็นร้อยละ 58.3 แสดงว่ามาตรการ

ควบคุมปัญหาทำได้ดีขึ้น การเปลี่ยนแปลงในกลุ่มผู้บาดเจ็บรุนแรงมีแนวโน้มที่จะต่ำกว่าการเปลี่ยนแปลงในกลุ่มใช้การจราจร แสดงว่า ในกลุ่มประชากรทั่วไปน่าจะมีปัจจัยเสี่ยงลดลงมากกว่านี้

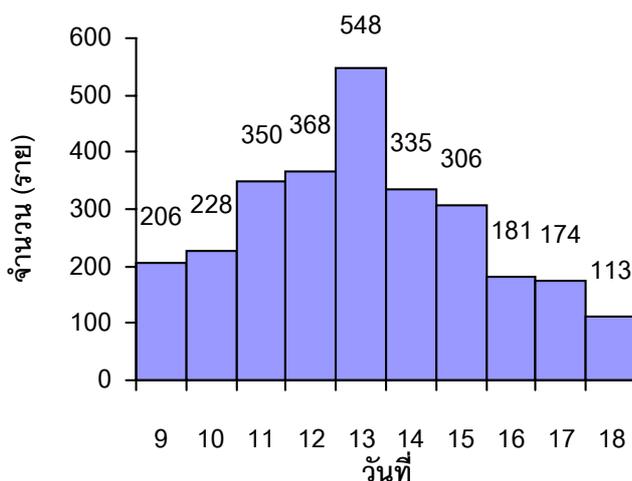
การนำส่งผู้บาดเจ็บที่เกิดเหตุโดยรถฉุกเฉินของโรงพยาบาลมีเพียง ร้อยละ 8.6 น้อยกว่าเทศกาลสงกรานต์ปีที่แล้ว ซึ่งมีร้อยละ 12.3 ในขณะที่มูลนิธินำส่งผู้บาดเจ็บคิดเป็นร้อยละ 26.8 แนวทางการพัฒนาอาจเป็นไปได้ทั้งการเพิ่มสัดส่วนการนำส่งโดยรถฉุกเฉิน หรือการพัฒนาคุณภาพการนำส่งโดยมูลนิธิต่างๆ

ส่วนการปฐมพยาบาลระหว่างการส่งต่อระหว่างโรงพยาบาลนั้น ยังขาดการดูแลที่จำเป็นต้องมีในระดับสูงกว่าที่ควร คือ การดูแลการหายใจ และการเข้าเฝือกชั่วคราว

ข้อเสนอแนะ

1. ควรดำเนินการเน้นเรื่อง เมาไม่ขับ หมวกนิรภัย มอเตอร์ไซด์ปลอดภัย (3ม.) ต่อไป และเข้มงวดมากขึ้น
2. พัฒนาคุณภาพการส่งต่อผู้ป่วยระหว่างโรงพยาบาลให้มีการปฐมพยาบาลที่จำเป็น โดยเฉพาะ เรื่องการดูแลการหายใจ และการเข้าเฝือกชั่วคราว
3. หาแนวทางพัฒนาคุณภาพการนำส่งผู้บาดเจ็บจากที่เกิดเหตุโดยมูลนิธิ หรือเพิ่มบริการแพทย์ฉุกเฉินให้มากยิ่งขึ้น

จำนวนผู้บาดเจ็บรุนแรงจำแนกตามวันที่เกิดอุบัติเหตุขนส่ง, วันที่ 9 -18 เมษายน พ.ศ. 2547

แหล่งข้อมูล : โรงพยาบาลเครือข่ายเฝ้าระวังการบาดเจ็บ 22 แห่ง : รพ.นครราชสีมา, รพ.นครศรีธรรมราช, รพ.ลำปาง, รพ.สวรรค์ประชารักษ์(นครสวรรค์), รพ.ยะลา, รพ.เชียงรายฯ, รพ.หาดใหญ่, รพ.พุทธชินราช(พิษณุโลก), รพ.ขอนแก่น, รพ.อุดรธานี, รพ.ชลบุรี, รพ.เจ้าพระยาอภัยภูเบศร์ (ปราจีนบุรี), รพ.สรรพสิทธิประสงค์(อุบลราชธานี), รพ.ตรัง, รพ.สุราษฎร์ธานี, รพ.บุรีรัมย์, รพ.สุรินทร์, รพ.อุดรดิตถ์, รพ.ระยอง, รพ.นครปฐม, รพ.พระนั่งเกล้า(นนทบุรี) และ รพ.เลิดสิน(กทม)

รวบรวมและวิเคราะห์ โดย กลุ่มงานระบาดวิทยาโรคไม่ติดต่อ สำนักระบาดวิทยา กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข
โทร. 0-2590-1737, 0-2590-1713 โทรสาร 0-2590-1784 วันที่ 21 เมษายน พ.ศ. 2547

http://epid.moph.go.th/ncdweb2/NCD_Epid.html

